

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У
БЕОГРАДУ
Гж1 2635/20
2.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Зорице Смирчић, председника већа, Зорице Вељић и Невенке Калуђеровић, чланова већа, у парници из радног односа АА, коју заступа пуномоћник адвокат АБЗ, против тужене Народне банке Србије, Београд, ул. Краља Петра 12, ради исплате, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П1.бр.945/19 од 24.09.2019. године, у седници већа одржаној дана 02.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1.бр.945/19 од 24.09.2019. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1.бр.945/19 од 24.09.2019. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиље па је обавезана тужена да тужиљи на име накнаде за уговарање клаузуле забране конкуренције исплати износ од 709.302,00 динара, са законском затезном каматом почев од 01.08.2017. године до коначне исплате. Ставом другим изреке обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 111.786,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема преписа пресуде.

Против наведене пресуде тужена је, благовремено, изјавила жалбу побијајући је из свих законом предвиђених разлога.

Испитујући правилност ожалбене пресуде у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386 ЗПП-а („Сл.гл.РС“ бр.72/11), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужене неоснована.

У поступку доношења ожалбене пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП-а на које другостепени суд пази по службеној дужности, нити друге битне повреде одредаба парничног поступка на које се указује жалбом.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, тужила је на основу Уговора о раду Г.бр.1916 од 18.03.2016. године била у радном односу код тужене од 18.03.2016. године на радном месту супервизора информационог система у Центру за супервизију информационог система – Управе за надзор над финансијским институцијама у Београду. Тужили је престао радни однос решењем тужене Г.бр.2910 од 05.04.2010. године. Према мишљењу Министарства рада и социјалне политике од 12.02.2008. године клаузула забране конкуренције, како за време трајања, тако и по престанку радног односа, се може уговорати само ако се послодавац обавезе уговором о раду да ће запосленом исплатити новчану накнаду на име уговарања клаузуле забране конкуренције, а што се послодавац обавезао у ставу 2, члану 14 Уговора о раду. Тужила је дана 26.05.2017. године упутила преко препоручене пошиљке, позив за испуњење обавезе – опомену пред утужење, који је тужена примила 29.05.2017. године, позивајући тужену да јој исплати износ од 709.302,00 динара на име накнаде за уговорене клаузуле забране конкуренције.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је оценио да се клаузула забране конкуренције у смислу одредбе из члана 161 Закона о раду може уговорити када послодавац процени да жели да заштити своје економске интересе, да је послодавац оценио да не може доћи до сукоба интереса нити настанка штете за туженог, па је запосленог ослободио обавезе утврђене у ставу 2 члана 14 Уговора о раду, обзиром да је мејлом СС из људских ресурса Народне банке Србије од 04.04.2017. године упућеног тужили са одговором на предмет: захтев за споразумни престанак радног односа утврђено је да је наведено да у вези са њеним захтевом за споразумни престанак радног односа од 04.04.2017. године обавештавају је да радни однос престаје на једнострани захтев запосленог, док се писаним споразумом о престанку радног односа закључује само онда када о томе постоји заједничка сагласност воља запосленог и послодавца, па се њен захтев у складу са важећом праксом у поступању третира као захтев за једнострани отказ уговора о раду на иницијативу тужиле, а о коме ће се одлучити посебним решењем, све у складу са одредбом члана 175 став 1 тачка 4 и 178 Закона о раду, с тим што напомињу да је отказни рок 15 дана од дана доношења захтева, а Народна банка Србије неће активирати клаузулу забране конкуренције из члана 14 Уговора о раду, из ког разлога не постоји никакво ограничење у вези њеног будућег радног ангажовања, па сходно томе, нема ни право на новчану накнаду у висини шест основних зарада, с обзиром да је остваривање тог права везано за ограничење радног ангажовања – у обавези је да Народној банци Србије накнади трошкове усавршавања у иностранству, с обзиром да је учествовала у семинару Агенције за банкарство Федерације БиХ у Сарајеву у износу од 26.513,84 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је оценио да се клаузула забране конкуренције у смислу одредби из члана 161 Закона о раду може уговорити када послодавац процени да жели да заштити своје економске интересе, па је из напред наведених разлога усвојио тужбени захтев тужиле.

Доносећи ожалбену пресуду првостепени суд је на правилно утврђено чињенично стање, правилно применио материјално право, а за своју одлуку дао разлоге које у битном прихвата и овај суд.

По свом карактеру забрана конкуренције је институт установљен законом ради заштите интереса послодавца и обезбеђења лојалности забране конкуренције према правилима из члана 161 може бити уговорена када послодавац оцени да између њега и запосленог може доћи до сукоба интереса, који настаје могућношћу искоришћавања од стране запосленог, знања, вештина или поверљивих информација до којих би било у могућности да дође да му нису поверени одређени послови. Уговарањем клаузуле забране конкуренције, запослени као дужник назначене обавезе ограничава своја права да у своје име и за свој рачун или у име и за рачун другог правног или физичког лица обавља одређене послове из делатности послодавца за време трајања радног односа и по престанку радног односа у року из члана 162 Закона о раду. Ова забрана, међутим, није апсолутна. Уколико се послодавац сагласи да се послови на које забрана се односи могу обављати, клаузула забране конкуренције остаје без дејства.

О правима, обавезама и одговорностима из радног односа према правилима из члана 192 Закона о раду, у правном лицу одлучује директор или запослени кога он овласти. У конкретном случају, из садржине мејла тужене од 04.04.2017. године, из садржине одговора на опомену пред утужење од 30.05.2017. године достављеног уз одговор на тужбу од стране тужене, којим се обавештава тужила да се неће служити клаузулом забране конкуренције, те да за тужилу не постоји ограничење у погледу заснивања радног односа након што јој престане радни однос код тужене, произилази да су мејл тужилу послале СС из Људских ресурса, која није овлашћена за одлучивање о одрицању од клаузуле забране конкуренције, нити је тужена у току поступка доставила доказ да је именована, овлашћена од директора или гувернера НБС за давање такве изјаве. Из тих разлога, овај суд је оценио да је правилна одлука првостепеног суда, којим је обавезана тужена да тужилу исплати накнаду на име уговорене клаузуле забране конкуренције, која је уговорена закљученим уговором о раду, између тужиле и увернера тужене, као овлашћеног и одговорног лица које одлучује о правима и обавезама запослених у НБС.

У конкретном случају, се неосновано жалбом тужене ожалбена пресуда побија због погрешне примене материјалног права тврдњом да се услови уговора могу мењати уз сагласност воље уговорних страна, дакле, само закључењем и достављањем мејла упућеног тужилу, јер се овде о томе не ради.

Оспореним решењем запосленој се не ускраћује ниједно право које произилази из закљученог уговора о раду, јер је првостепени суд правилно закључио да тужена није доказала да је СС била овлашћена лица да се одричу уговорених права тужене. Тужену заступа гувернер који је и потписао уговор о раду са тужилу. Гувернер је лице из члана 192 став 1 тачка 1 Закона о раду, па је на туженој био терет доказивања из члана 231 став 3 Закона о парничном поступку, да је гувернер у писаном облику у смислу одредби члана 192 став 2 Закона о раду овластио СС да се одрекне уговорених права Народне банке Србије. Дакле, правилан је закључак првостепеног суда да тужена није доказала да је лице овлашћено за доношење одлуке о правима, обавезама и одговорности запослене у писаној форми донело Одлуку о одрицању из предметног

права из члана 14 став 2 Уговора о раду, па оспорено решење не чини незаконитим.

Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу другом изреке ожалбене пресуде, јер је донета правилном применом правила из члана 153 и 154 ЗПП-а.

Из изложених разлога, применом одредбе члана 390 ЗПП-а (“Сл.гл.РС” бр.72/11), одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Зорица Смирчић с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић